

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 42/24

Λουξεμβούργο, 5 Μαρτίου 2024

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-755/21 P | Kočner κατά Ευρωπαϊκή Ένωση

Επεξεργασία δεδομένων: Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου προκλήθηκε ζημία από παράνομη επεξεργασία δεδομένων στο πλαίσιο της μεταξύ τους συνεργασίας ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον

Το υποκείμενο των δεδομένων που επιδιώκει την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας που υπέστη από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή το εναγόμενο κράτος μέλος πρέπει μόνο να αποδείξει ότι, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ των δύο αυτών οντοτήτων, πραγματοποιήθηκε παράνομη επεξεργασία δεδομένων η οποία του προκάλεσε ζημία. Δεν απαιτείται να αποδείξει περαιτέρω σε ποια από τις οντότητες αυτές είναι καταλογιστέα η παράνομη επεξεργασία.

Κατόπιν της δολοφονίας ενός Σλοβάκου δημοσιογράφου, του Ján Kuciak, και της μνηστής του Martina Kušnírová στη Σλοβακία στις 21 Φεβρουαρίου 2018, οι σλοβακικές αρχές διενήργησαν εκτενή έρευνα. Κατόπιν αιτήματός τους, ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπαϊκή Εξήγαγε δεδομένα αποθηκευμένα σε δύο κινητά τηλέφωνα τα οποία φέρεται ότι ανήκαν στον Marian Kočner. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στις εν λόγω αρχές τις επιστημονικές εκθέσεις της και τους παρέδωσε σκληρό δίσκο με τα κρυπτογραφημένα δεδομένα που είχαν εξαχθεί. Τον Μάιο του 2019, ο σλοβακικός Τύπος δημοσίευσε πληροφορίες σχετικά με τον M. Kočner, οι οποίες προέρχονταν από τα κινητά τηλέφωνα του και, ειδικότερα, απομαγνητοφωνήσεις αυστηρώς προσωπικών του επικοινωνιών. Επιπλέον, σε μία από τις εκθέσεις της, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέφερε ότι ο M. Kočner τελούσε υπό κράτηση από το 2018 λόγω υπονοιών περί τελέσεως οικονομικού εγκλήματος και ότι το όνομά του συνδεόταν, μεταξύ άλλων, άμεσα με τους «λεγόμενους καταλόγους μαφιόζων» και τα «Panama Papers».

Ο M. Kočner άσκησε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αγωγή με αίτημα να του καταβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση το ποσό των 100 000 ευρώ προς ικανοποίηση της ηθικής βλάβης την οποία θεωρεί ότι υπέστη λόγω της παράνομης επεξεργασίας των δεδομένων του. Το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την αγωγή με απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2021¹. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο M. Kočner, αφενός, δεν είχε αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ της προβαλλόμενης βλάβης και της συμπεριφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, αφετέρου, δεν είχε αποδείξει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε καταρτίσει και τηρούσε τους «λεγόμενους καταλόγους μαφιόζων». Ο M. Kočner άσκησε αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου.

Στην απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι το δίκαιο της Ένωσης θεσπίζει καθεστώς αλληλεγγύως και εις ολόκληρον ευθύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου προκλήθηκε η ζημία λόγω παράνομης επεξεργασίας δεδομένων στο πλαίσιο της μεταξύ τους συνεργασίας. Σε ένα πρώτο στάδιο, η αλληλεγγύα και εις ολόκληρον ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του οικείου κράτους μέλους μπορεί να προβληθεί ενώπιον

του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου, αντιστοίχως. Κατά περίπτωση, μπορεί να υπάρξει ένα δεύτερο στάδιο ενώπιον του διοικητικού συμβουλίου της Ευρωπαϊκής προκειμένου να προσδιορισθεί η «τελική ευθύνη» της Ευρωπαϊκής και/ή του οικείου κράτους μέλους για την αποζημίωση η οποία καταβάλλεται στο θιγόμενο φυσικό πρόσωπο.

Για να στοιχειοθετηθεί η αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη στο πλαίσιο του πρώτου σταδίου, το ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο πρέπει απλώς να αποδείξει ότι, στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής και του οικείου κράτους μέλους, πραγματοποιήθηκε παράνομη επεξεργασία δεδομένων που του προκάλεσε ζημία. Αντιθέτως προς ό,τι έκρινε το Γενικό Δικαστήριο, **δεν απαιτείται το πρόσωπο αυτό να αποδείξει περαιτέρω σε ποια από τις δύο συνεργαζόμενες οντότητες είναι καταλογιστέα η παράνομη επεξεργασία δεδομένων.** Κατά συνέπεια, **το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου ως προς το σημείο αυτό.**

Αποφαινόμενο το ίδιο επί της διαφοράς, το Δικαστήριο κρίνει ότι η παράνομη επεξεργασία δεδομένων, η οποία συνίσταται στη δημοσιοποίηση σε μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα δεδομένων σχετικών με αυστηρώς προσωπικές συνδιαλέξεις μεταξύ του Μ. Κοχнер και της φίλης του, είχε ως αποτέλεσμα να καταστήσει τα δεδομένα αυτά προσβάσιμα στο κοινό μέσω του σλοβακικού Τύπου. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η εν λόγω παράνομη επεξεργασία δεδομένων προσέβαλε το δικαίωμα του Μ. Κοχнер στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του καθώς και των επικοινωνιών του και προσέβαλε την τιμή και την υπόληψή του, όπερ του προκάλεσε ηθική βλάβη. Το Δικαστήριο επιδικάζει στον Μ. Κοχнер χρηματική ικανοποίηση ύψους 2 000 ευρώ προς αποκατάσταση της ανωτέρω ηθικής βλάβης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί αιτήσεως αναίρεσως, η οποία περιορίζεται σε νομικά ζητήματα, κατά αποφάσεως ή διατάξεως του Γενικού Δικαστηρίου. Καταρχήν, η άσκηση αναίρεσως δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Εάν κριθεί παραδεκτή και βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου. Στην περίπτωση που η υπόθεση είναι ώριμη προς εκδίκαση, το Δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς. Σε αντίθετη περίπτωση, αναπέμπει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο δεσμεύεται από την απόφαση που εξέδωσε κατ' αναίρεση το Δικαστήριο.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της αποφάσεως](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της.

Επικοινωνία: Ευαγγελία Λύκου ☎ (+352) 4303 2077

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «Europe by Satellite» ☎ (+32) 2 2964106

Ακολουθήστε μας!

1 Απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2021, Κοχнер κατά Ευρωπαϊκή, [T-528/20](#) (βλ. ανακοινωθέν τύπου [165/21](#)).